

Zakon o planinskih poteh (ZPlanP)

● Zakon o planinskih poteh (Uradni list RS, št. 61/07)

Naslov ang. Mountain Paths Act

Datum sprejetja	22.06.2007	EVA	2004-1211-0647
Datum objave	10.07.2007	EPA	0647-IV
Datum začetka veljavnosti	25.07.2007	SOP	2007-01-3298

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

ZAKON O PLANINSKIH POTEH (ZPlanP)

1. člen (predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja pogoje za gradnjo, vzdrževanje in označevanje planinskih poti, pogoje za njihovo nemoteno in varno uporabo ter druga vprašanja, povezana s planinskimi potmi.

(2) Pri gradnji, vzdrževanju in označevanju planinskih poti ter omogočanju njihove nemotene in varne uporabe se uporabljajo predpisi, ki urejajo rabo gozdov, urejanje prostora, graditev objektov, ohranjanje narave, evidentiranje nepremičnin in stvarnopravna razmerja, če ni s tem zakonom določeno drugače.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. planinska pot je ozek pas zemljišča, praviloma na gričevnatem, hribovitem in goratem svetu, namenjen za hojo, tek ali plezanje, ki je lahko obstoječa pešpot ob javni prometni površini, poljska pot ali ustrezna gozdna prometnica, lahko pa je tudi samostojna, praviloma največ en meter široka, le v nujnih primerih z naravnim materialom utrjena pohodna trasa;
2. planinsko društvo je društvo, ustanovljeno v skladu z zakonom, ki ureja društva, katerega glavne dejavnosti, opredeljene v njegovem temeljnem aktu, so planinstvo, pohodništvo, gornišstvo, vodništvo, alpinizem in druge podobne vrste športno-rekreativnih dejavnosti v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: planinstvo) ter vzgoja in izobraževanje svojih članov o veščinah planinstva, pravilnem odnosu do narave, zlasti v gorskem svetu, ohranjanju biotske raznovrstnosti in sistemu varstva naravnih vrednot;
3. skrbnik planinske poti (v nadaljnjem besedilu: skrbnik) je planinsko društvo, ki je v skladu z zakonom, ki ureja društva, včlanjeno v pristojno planinsko zvezo in ga, v skladu s tem zakonom, pristojna planinska zveza pogodbeno pooblasti za vzdrževanje in označevanje določenih planinskih poti ter za zagotavljanje njihove nemotene in varne uporabe; izjemoma je lahko, pod pogoji določenimi s tem zakonom, skrbnik tudi druga pravna ali fizična oseba;
4. pristojna planinska zveza je Planinska zveza Slovenije, ki je bila pred uveljavitvijo tega zakona ustanovljena v skladu z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 60/95, 89/99, in 80/04 – ZUARLPP), lahko pa tudi druga zveza planinskih društev v skladu s predpisom, ki ureja društva, če v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v športu, izpolnjuje pogoje, da nastopa kot nacionalna panožna zveza s področja planinstva (v nadaljnjem besedilu: nacionalna planinska zveza);
5. uporabnik oziroma uporabnica planinske poti (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) je katerakoli fizična oseba, ki uporablja planinsko pot za hojo, tek ali plezanje;
6. graditev planinske poti je določitev njene pohodne trase in njena označitev z markacijami in usmerjevalnimi tablam, ter le v nujnih primerih, da se zagotovi čim bolj varna uporaba, tudi utrditev oziroma nadelava zemljišča, po katerem poteka planinska pot, z naravnim materialom v širini do največ 1 m ter postavitve drugih oznak, na izpostavljenih oziroma nevarnih mestih pa tudi namestitve jeklenih klinov, žičnate vrvi in drugih podobnih varovalnih in napredovalnih naprav (v nadaljnjem besedilu: varovalna oprema).

3. člen (pravica redne rabe planinskih poti)

(1) Planinske poti so javnega značaja.

(2) Uporabniki imajo pravico, da planinske poti uporabljajo za hojo, tek ali plezanje, skrbniki pa imajo pravico in dolžnost, da planinske poti vzdržujejo in označujejo z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme.

(3) Lastnik oziroma lastnica zemljišča (v nadaljnjem besedilu: lastnik zemljišča), preko katerega poteka planinska pot, mora uporabnikom dopustiti, da jo uporabljajo za hojo, tek ali plezanje, skrbniku pa, da jo vzdržuje in označuje z risanjem markacij in postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme.

(4) Uporabnik je dolžan planinsko pot uporabljati tako, da se zaradi njegove hoje, teka ali plezanja po njej ter na in ob zemljišču, preko katerega poteka in na drugih nepremičninah ter favni in flori ob njej ne dela škoda ali ogroža druge uporabnike.

(5) Skrbnik mora planinsko pot vzdrževati tako, da se ne spreminjajo reliefne in krajinske značilnosti območja, na katerem poteka in ne poslabšujejo vodne, gozdne, habitatne in kmetijske razmere zemljišča, preko katerega poteka in tudi ne poslabšuje obstoječe stanje okolja, njeno označevanje z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme pa mora izvajati samo tako, kot je to določeno s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

4. člen

(določanje površine in evidentiranje dejanske rabe zemljišč, preko katerih potekajo planinske poti)

(1) Planinska pot, ki ni odmerjena v samostojno parcelo, je sestavni del zemljiške parcele, preko katere poteka.

(2) Površino dela zemljiške parcele oziroma zemljiških parcel, izražena v m², na katerih je neodmerjena planinska pot, izračuna pristojna planinska zveza tako, da izmeri traso planinske poti, prikazano na geodetskem načrtu (v nadaljnjem besedilu: prostorski prikaz planinske poti) in izdelano skladno s predpisom iz drugega odstavka 8. člena tega zakona, to dolžino, izračunano v metrih, pa nato pomnoži s faktorjem 1,5 m.

(3) Ko je površina dela zemljiške parcele oziroma zemljiških parcel, na katerih je neodmerjena planinska pot, izračunana na način iz prejšnjega odstavka, vloži pristojna planinska zveza na krajevno pristojno geodetsko upravo (v nadaljnjem besedilu: pristojni geodetski organ) zahtevo, da se trasa planinske poti in njena površina evidentira v zemljiškem katastru z dejansko rabo neplodno zemljišče, tej zahtevi pa priloži prostorski prikaz planinske poti, podatek o površini iz prejšnjega odstavka in potrdilo iz drugega odstavka 9. člena tega zakona.

(4) Sprememba dejanske rabe neplodnega zemljišča iz prejšnjega odstavka se izvede v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin.

5. člen

(uporaba planinskih poti)

(1) Uporabniki uporabljajo planinske poti na lastno odgovornost.

(2) Uporabniki planinskih poti morajo pri uporabi planinskih poti ravnati samoodgovorno in odgovorno do drugih tako, da ne ogrožajo ali poškodujejo sebe ali drugega.

(3) V informacijskem gradivu o planinskih poteh, planinskih vodnikih ter na turističnih informacijskih tablah in zemljevidih, kjer so označene planinske poti, mora biti zapisano opozorilo, da uporabniki uporabljajo planinske poti na lastno odgovornost. Opozorilo mora biti zapisano v slovenskem jeziku ter v najmanj treh drugih uradnih jezikih Evropske unije.

6. člen

(označevanje in opremljanje planinskih poti)

(1) Planinske poti se označujejo s Knafelčevimi markacijami in z usmerjevalnimi tablam. Knafelčeva markacija je bela pika obdana z rdečim kolobarjem, katere premer je med 8 in 10 cm, razmerje med širino rdečega kolobarja in belo piko pa je v prečnem prerezu 1 : 2.

(2) Planinska pot je označena tudi z oznakami, ki so namenjene informiranju uporabnikov o planinski poti in njeni zahtevnosti ter olajšanju orientacije in je lahko opremljena tudi s skrinjicami z vpisnimi knjigami in žigi, na izpostavljenih mestih pa tudi z varovalno opremo.

(3) Za risanje markacij in postavljanje usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme je potrebno pridobiti soglasje lastnika nepremičnin, na katerih se rišejo takšne markacije in na katerih se postavljajo usmerjevalne table, skrinjice in varovalna oprema.

(4) Soglasje lastnika iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če se markacije, usmerjevalne table in varovalno opremo obnavlja ali če se usmerjevalne table, skrinjice in varovalna oprema zaradi dotrajanosti nadomešča z novo.

(5) Minister oziroma ministrica, pristojna za prostor (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za prostor), v soglasju z ministrom oziroma ministrico, pristojno za šport (v nadaljnjem besedilu: minister, pristojen za šport), podrobneje določi obliko in barve Knafelčeve markacije in usmerjevalnih tabel, način in pogoje risanja markacij in postavljanja usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme na planinskih poteh ter njihovo označevanje in opremljanje.

7. člen

(prepovedi)

(1) Prepovedano je omejevati dostop na planinske poti ter poškodovati, odstranjevati ali uničevati markacije, usmerjevalne table, skrinjice in varovalno opremo in druge oznake iz 6. člena tega zakona.

(2) Če je markacija narisana oziroma je usmerjevalna tabla, skrinjica ali druga oznaka iz 6. člena tega zakona pritrjena na steno stavbe ali kakšno drugo grajeno konstrukcijo, pa se namerava takšna stavba oziroma konstrukcija odstraniti ali če jo je potrebno, skladno s predpisi, ki urejajo graditev objektov, porušiti, mora izvajalec takšnih del pred njihovo izvedbo poskrbeti za ustrezno nadomestno markacijo, usmerjevalno tablo, skrinjico oziroma oznako.

(3) Določbe prejšnjega odstavka o nadomestitvah veljajo tudi v primeru, če je markacija narisana oziroma je usmerjevalna tabla, skrinjica ali druga oznaka iz 6. člena tega zakona pritrjena na drevo, pa se namerava takšno drevo skladno s predpisi, ki urejajo gozdarstvo, posekati.

8. člen

(kategorizacija planinskih poti)

(1) Planinske poti so glede na tehnično zahtevnost kategorizirane v tri skupine: lahke, zahtevne in zelo zahtevne planinske poti. V informacijskem gradivu o planinskih poteh, vodnikih ter na turističnih informacijskih tablah in zemljevidih, kjer so označene planinske poti, mora biti označena tudi njihova kategorija.

(2) Minister, pristojen za prostor, v soglasju z ministrom, pristojnim za šport, določi način prostorskega prikaza planinskih poti in njihovega označevanja v informacijskih gradivih o planinskih poteh ter na turističnih tablah in zemljevidih.

(3) Minister, pristojen za šport, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor, podrobneje določi način kategoriziranja planinskih poti po zahtevnosti.

9. člen

(prostorski prikaz planinskih poti in njihova kategorizacija)

(1) Prostorski prikaz planinskih poti posreduje pristojna planinska zveza v potrditev ministrstvu, pristojnemu za prostor, kategorizacijo planinskih poti pa posreduje pristojna planinska zveza v potrditev ministrstvu, pristojnemu za šport.

(2) O skladnosti prostorskega prikaza planinskih poti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, se izda potrdilo. To potrdilo izda ministrstvo, pristojno za prostor, če ugotovi, da je prostorski prikaz planinskih poti izdelan v skladu s predpisom iz drugega odstavka 8. člena tega zakona.

(3) O skladnosti kategorizacije planinskih poti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, se izda potrdilo. To potrdilo izda ministrstvo, pristojno za šport, če ugotovi, da je kategorizacija planinskih poti izdelana v skladu s predpisom iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona.

(4) Poti, ki jih opredeljuje prostorski prikaz planinskih poti, pridobijo status planinskih poti po tem zakonu po izdaji potrdila iz drugega odstavka tega člena.

(5) Potrjeni prostorski prikaz planinskih poti in njihova kategorizacija se lahko spremeni, in sicer po postopku, ki je s prejšnjimi odstavki tega člena predpisan za njegovo potrditev.

(6) S potrditvijo predlaganih sprememb se lahko status določene planinske poti odvzame ali spremeni njena kategorija oziroma njen prostorski prikaz, lahko pa tudi določena pot, ki še ni kategorizirana kot planinska pot, pridobi status planinske poti in hkrati določi njena kategorija ter njen prostorski prikaz.

**10. člen
(evidenca o planinskih poteh)**

(1) O prostorskem prikazu planinskih poti in njihovi kategorizaciji in o planinskih društvih oziroma pravnih in fizičnih osebah, ki v skladu s tem zakonom nastopajo kot skrbniki posameznih planinskih poti, se vzpostavi in vodi javna evidenca (v nadaljnjem besedilu: evidenca o planinskih poteh).

(2) Evidenco o planinskih poteh na podlagi podatkov o prostorskem prikazu planinskih poti in njihovi kategorizaciji in o planinskih društvih oziroma pravnih in fizičnih osebah, ki v skladu s tem zakonom nastopajo kot skrbniki posameznih planinskih poti, ki mu jih posreduje pristojna planinska zveza, skladno s predpisi, ki urejajo prostorski informacijski sistem, vzpostavi, vodi in vzdržuje ministrstvo, pristojno za prostor.

(3) Podatke iz prejšnjega odstavka vpiše ministrstvo, pristojno za prostor, v evidenco o planinskih poteh, če je o skladnosti prostorskega prikaza planinskih poti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, izdano potrdilo iz drugega odstavka 9. člena tega zakona, če je o skladnosti kategorizacije planinskih poti s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, izdano potrdilo iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona in če je o planinskih društvih oziroma pravnih in fizičnih osebah, ki v skladu s tem zakonom nastopajo kot skrbniki posameznih planinskih poti, izdano potrdilo iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona, v nasprotnem primeru pa vpis z odločbo v celoti ali delno zavrne.

(4) Vlada podrobneje določi način posredovanja podatkov iz drugega odstavka tega člena ter način vzpostavitve, vsebino in način vodenja evidence o planinskih poteh.

**11. člen
(obhodnice)**

(1) Obhodnice so planinske poti, združene v vezne, krožne ali točkovne poti, ki imajo določene kontrolne točke z vpisnimi knjigami in žigi. Kot obhodnici se štejeta tudi Evropska pešpot E6 in Evropska pešpot E7 v delu, ki poteka po ozemlju Republike Slovenije.

(2) V prostorskem prikazu planinskih poti in njihovi kategorizaciji se določijo tudi planinske poti, ki se jih šteje za obhodnice, s predpisom iz petega odstavka 6. člena tega zakona pa se podrobneje določi tudi markiranje ter obliko, velikost, vsebino, način nameščanja in postavitve dopolnilnih oznak, ki se jih postavlja na križiščih takšnih planinskih poti z drugimi planinskimi potmi.

**12. člen
(izbor skrbnikov)**

(1) Izbor skrbnikov se opravi tako, da pristojna planinska zveza na podlagi seznama planinskih društev, včlanjenih vanjo in z upoštevanjem, da se šteje, da je za skrbnika usposobljeno tisto planinsko društvo, ki ima najmanj 30 polnoletnih članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: član), od teh članov pa najmanj dva izpolnjujeta predpisane pogoje za markacista, pripravi seznam izbranih planinskih društev in ga skupaj s seznamom planinskih poti, na katerih naj bi posamezno planinsko društvo opravljalo skrbništvo, posreduje ministrstvu, pristojnemu za šport, v potrditev.

(2) Šteje se, da izpolnjuje pogoje za markacista tista fizična oseba, ki je uspešno opravila preizkus usposobljenosti s področja vzdrževanja planinskih poti in njihovega označevanja z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme, katerega program in način opravljanja podrobneje določi minister, pristojen za šport.

(3) Če ministrstvo, pristojno za šport, ugotovi, da je seznam izbranih planinskih društev v skladu s pogoji iz prvega odstavka tega člena, izda potrdilo o skladnosti.

(4) Po izdaji potrdila iz prejšnjega odstavka pridobijo izbrana planinska društva status skrbnika po tem zakonu in s pristojno planinsko zvezo sklenejo skrbniške pogodbe, in sicer za nedoločen čas.

(5) V skrbniški pogodbi se podrobneje določijo zlasti obveznosti skrbnika v zvezi z opravljanjem skrbništva, višina nadomestila za materialne stroške v zvezi z izvajanjem skrbništva, primeri in vzroki za enostransko prekinitve pogodbe zaradi kršenja določb tega zakona, na njegovi podlagi izdanih predpisov in drugih predpisov, ki urejajo področje ohranjanja narave, kmetijstva in rabe gozdov, in način ureditve medsebojnih razmerij po morebitnem prenehanju veljavnosti pogodbe.

(6) Skrbniška pogodba preneha, če se planinske poti, ki so predmet skrbništva, ukinejo v skladu z določbami tega zakona ali če se ugotovi, da določeno planinsko društvo več kot tri mesece ne izvaja s skrbniško pogodbo določenih nalog ali da ne izpolnjuje več s prvim odstavkom tega člena predpisanih pogojev za skrbnika, in sicer z razdrtjem skrbniške pogodbe ali s sporazumom obeh strank. Razlogi in pogoji za razdrtje skrbniške pogodbe ter medsebojne pravice in obveznosti ob razdrtju se določijo v skrbniški pogodbi.

(7) Če na podlagi seznama planinskih društev ni mogoče predlagati skrbnika določene planinske poti, ali če izbrano planinsko društvo odkloni sklenitev skrbniške pogodbe, ali če se določeno planinsko društvo, ki že ima sklenjeno skrbniško pogodbo, odpove pravici nastopati kot skrbnik, ali če takšna skrbniška pogodba preneha z razdrtjem ali s sporazumom obeh strank, lahko pristojna planinska zveza sklene skrbniško pogodbo za takšno planinsko pot s katerokoli pravno ali fizično osebo, in sicer za določen čas največ sedmih let, vendar samo, če pred sklenitvijo takšne pogodbe pridobi s strani ministrstva, pristojnega za šport, potrdilo, da ima zagotovljeno sodelovanje najmanj dveh fizičnih oseb, ki izpolnjujeta pogoje za markacista.

(8) Po izdaji potrdila iz prejšnjega odstavka pridobi pravna oziroma fizična oseba status skrbnika po tem zakonu in s pristojno planinsko zvezo sklene skrbniško pogodbo, in sicer za določen čas največ sedmih let.

(9) V primeru iz prejšnjega odstavka mora pristojna planinska zveza pred potekom časa, za katerega je bila sklenjena začasna skrbniška pogodba, pridobiti skrbnika za takšno planinsko pot na način iz prvega odstavka tega člena, oziroma če to ni mogoče, veljavnost začasne skrbniške pogodbe podaljšati za naslednjih sedem let, pred podaljšanjem takšne pogodbe pa tudi pridobiti potrdilo iz sedmega odstavka tega člena.

(10) Če se v skladu z zakonom, ki ureja društva, ustanovi nova ali več novih zvez planinskih društev, ki jih je v skladu s tem zakonom tudi mogoče šteti kot pristojno planinsko zvezo in imajo interes, da določena planinska društva, včlanjena vanje, nastopajo kot skrbnik določenih planinskih poti, lahko tudi takšne zveze pripravijo seznam izbranih planinskih društev in ga skupaj s seznamom planinskih poti, na katerih naj bi posamezno planinsko društvo opravljalo skrbništvo, posredujejo ministrstvu, pristojnemu za šport, v potrditev.

(11) Ministrstvo, pristojno za šport, lahko izda potrdilo o skladnosti izbranih planinskih društev iz prejšnjega odstavka, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka tega člena, samo v primeru, če za takšne planinske poti skrbnik še ni določen ali pa, če se planinsko društvo oziroma oseba iz sedmega odstavka tega člena, ki ima sklenjeno skrbniško pogodbo, odpove pravici nastopati kot skrbnik, ali je takšna skrbniška pogodba prenehala z razdrtjem ali s sporazumom obeh strank oziroma je v primeru osebe iz sedmega ali devetega odstavka tega člena od sklenitve začasne skrbniške pogodbe pretekel rok, za katerega je bila sklenjena, pristojna planinska zveza pa ni pravočasno poskrbela za skrbnika.

(12) Potrjeni seznam izbranih planinskih društev ter pravnih in fizičnih oseb, ki lahko nastopajo kot skrbniki, se lahko spremeni, in sicer po postopku, ki je s prejšnjimi odstavki tega člena predpisan za njegovo potrditev.

(13) S potrditvijo predlaganih sprememb se planinskemu društvu oziroma pravni ali fizični osebi status skrbnika določene planinske poti odvzame, s tem da ta status pridobi drugo planinsko društvo, ki izpolnjuje pogoje iz prvega oziroma enajstega odstavka tega člena oziroma druga pravna ali fizična oseba, če so izpolnjeni pogoji iz sedmega odstavka tega člena.

13. člen **(vzdrževanje planinskih poti)**

(1) Skrbnik je dolžan vzdrževati planinsko pot na način, ki najmanj obremenjuje zemljišče ob planinski poti in pri tem v največji možni meri skrbeti za interese lastnikov zemljišč preko katerih poteka planinska pot ter skrbeti za ohranjanje narave. Skrbnik je pri vzdrževanju planinske poti dolžan sodelovati tudi z upravljavcem območja po katerem poteka planinska pot.

(2) Minister, pristojen za prostor, v soglasju z ministrom, pristojnim za šport, podrobneje določi način vzdrževanja planinskih poti.

14. člen **(prepoved gradnje novih planinskih poti in izjeme)**

(1) Zaradi varovanja kmetijskih zemljišč, gozdov in gorskega sveta ni dovoljeno graditi novih planinskih poti. Izjema je dovoljena le, če je zaradi varnosti uporabnikov nujno potrebno prestaviti ali na novo urediti krajše dele že obstoječih poti.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je izjemoma dopustna tudi gradnja nove planinske poti, vendar samo pod pogojem, da je dve tretjini dolžine takšne poti od sosednjih planinskih poti oddaljena najmanj 1200 metrov ali tri ure hoje ali pa da takšna pot predstavlja nadomestno pot in se zato prejšnja pot izbriše iz evidence in se na njej vzpostavi prvotno stanje.

(3) Pri načrtovanju in gradnjah novih planinskih poti se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo gozdne prometnice in določbe 15. člena tega zakona.

15. člen **(gradnja novih planinskih poti)**

(1) Gradnja novih planinskih poti se mora načrtovati in izvajati ob upoštevanju predpisov s področja ohranjanja narave, urejanja gozdov, divjadi in lovstva tako, da se ob popolnem prilagajanju naravnemu okolju in upoštevanju tehničnih in ekoloških pogojev tla, vode, rastlinstvo in živalstvo čim manj prizadenejo.

(2) Gradnja novih planinskih poti se mora izvajati tako, da se ne:

- spremenijo vodne, gozdne ali krajinske in reliefne značilnosti območja;
- povzročijo erozijski procesi;
- prizadenejo območja, pomembna za ohranitev prosto živečih živali in prosto rastočih rastlin;
- prizadenejo naravne vrednote in območja varovana in zavarovana v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

(3) Za gradnjo novih planinskih poti se uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov, pri čemer se šteje, da so njihove trase v skladu s prostorskimi akti, s katerimi se ureja območje, na katerem naj bi se takšne planinske poti gradile, če se pred začetkom del z lastniki zemljišč, preko katerih naj bi potekala takšna pot, ter organi, pristojnimi za varstvo okolja, ohranjanje narave, urejanje gozdov in varstvo kulturne dediščine, uskladi njena ničelnica, kot je to določeno s predpisi, ki urejajo gozdne prometnice, pred začetkom gradnje pa se v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, pridobi dovoljenje za poseg v naravo, v primeru gradnje v gozdu pa tudi soglasje Zavoda za gozdove Slovenije.

(4) Šteje se, da z lastniki zemljišč usklajena ničelnica planinske poti pomeni, da lastniki zemljišč, preko katerih naj bi potekala planinska pot, s potekom trase take poti soglašajo, pri čemer soglašanje lastnikov zemljišč, preko katerih naj bi potekala planinska pot, pomeni, da ima skrbnik s takšnimi lastniki sklenjeno pisno pogodbo o ustanovitvi služnosti za potrebe hoje, teka ali plezanja po njej s strani uporabnikov in v korist skrbnikov za potrebe njenega vzdrževanja in označevanja z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme (v nadaljnjem besedilu: služnost redne rabe planinske poti), sposobno za vpis v zemljiško knjigo.

(5) Šteje se, da z organi, pristojnimi za varstvo okolja, ohranjanje narave, urejanje gozdov in varstvo kulturne dediščine usklajena ničelnica planinske poti pomeni, da so ti organi v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave, gozdarstvo oziroma varstvo kulturne dediščine, izdali akt o njihovem soglašanju z nameravano traso planinske poti.

(6) Pred začetkom uporabe nove planinske poti mora pristojna planinska zveza izdelati ustrezne spremembe oziroma dopolnitve prostorskega prikaza planinskih poti in njihove kategorizacije, določiti njenega skrbnika in poskrbeti za vpis v evidenco o planinskih poteh.

16. člen **(postavitev zapor in začasno ali stalno zaprtje planinskih poti)**

(1) Na planinskih poteh ni dovoljeno postavljati ovir ali zapor. Izjema je postavitve ograd in drugih zapor, ki so potrebne zaradi paše domačih živali. Takšne ograde oziroma zapore morajo biti vidno označene, preko njih pa mora biti omogočen varen prehod, v primeru električne ograde oziroma

električnega pastirja pa mora takšna označitev vsebovati tudi opozorilo z navedbo o nevarnosti dotika zaradi možnega električnega udara.

(2) Skrbnik mora za določen čas delno ali v celoti zapreti planinsko pot, če postane nevarna za uporabnike zaradi sprememb v naravi ali poškodovane varovalne opreme in je potrebno na njej opraviti večja vzdrževalna dela, ter v času, ko se moti življenjske cikle živali.

(3) Če je potrebno zapreti planinsko pot, ker je postala nevarna za uporabnike zaradi sprememb v naravi ali zaradi poškodovane varovalne opreme, lahko takšna zapora traja največ eno leto, v času zapore pa mora skrbnik poskrbeti za ustrezno obnovo planinske poti in varovalne opreme oziroma izvesti potrebna vzdrževalna dela.

(4) Če skrbnik ugotovi, da je postala določena planinska pot, na kateri izvaja skrbništvo, zaradi sprememb v naravi ali zaradi poškodb varovalne opreme nevarna za uporabnike in jo v enem letu ni mogoče obnoviti oziroma na njej izvesti potrebna vzdrževalna dela, mora predlagati pristojni planinski zvezi, da se jo za stalno zapre, pristojna planinska zveza pa mora poskrbeti, da se ji odvzame status planinske poti in izbriše iz evidence o planinskih poteh ter po izbrisu tudi poskrbeti, da so uporabniki planinskih poti na ustrezen način seznanjeni s takšnim izbrisom.

(5) Če skrbnik sam ali na podlagi prijave ugotovi, da se na zemljiščih, preko katerih poteka planinska pot, na kateri izvaja skrbništvo, ali na favni in flori ob njej zaradi prekomerne ali njene nepravilne uporabe dela škoda, mora takšna zemljišča ustrezno sanirati, lahko pa takšno planinsko pot tudi delno ali v celoti zapre za določen čas ali predlaga pristojni planinski zvezi, da se skladno z 9. členom tega zakona sproži postopek za ustrezne spremembe njenega prostorskega prikaza oziroma da se ji odvzame status planinske poti in izbriše iz evidence o planinskih poteh ter hkrati uredi njena nadomestna trasa.

(6) Če je potrebno iz razlogov iz prejšnjega odstavka planinsko pot začasno zapreti, lahko takšna zapora traja največ eno leto, v času zapore pa mora skrbnik poskrbeti za ustrezno sanacijo zemljišč ter favne in flore ob njej.

(7) S predpisom iz drugega odstavka 13. člena tega zakona se podrobneje določi tudi vzroke oziroma razloge za postavitve zapor planinskih poti oziroma njihovih delov iz prvega in drugega odstavka tega člena in način njihove obnove oziroma izvedbe vzdrževalnih del ter pogoje za zapore planinskih poti iz petega odstavka tega člena in način njihove sanacije.

17. člen (sanacija bližnjic)

(1) Obstoječe bližnjice med posameznimi odseki planinske poti so skrbniki planinskih poti dolžni sanirati.

(2) Pri urejanju bližnjic se smiselno uporabljajo določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 15. člena tega zakona, pri čemer pa ni potrebno pridobivati soglasij organov, pristojnih za varstvo okolja, ohranjanje narave, urejanje gozdov in varstvo kulturne dediščine.

(3) Skrbniki morajo uporabnike planinskih poti informirati o škodljivosti uporabe bližnjic za naravo.

18. člen (obveznost poročanja)

(1) Skrbniki morajo najmanj enkrat letno, najpozneje pa do 1. decembra tekočega leta, obveščati pristojno planinsko zvezo o stanju planinskih poti, varovalne opreme in oznak na njih, o stroških del po posameznih poteh, in če je možno, podati tudi oceno skupnega števila njihovih uporabnikov oziroma obiskovalcev v tekočem letu in drugih za vzdrževanje in označevanje takšnih planinskih poti pomembnih podatkov.

(2) Način poročanja iz prejšnjega odstavka se podrobneje uredi s skrbniško pogodbo.

19. člen (omejitve uporabe planinskih poti)

(1) Po planinskih poteh, ki ne potekajo po poljskih poteh ali gozdnih prometnicah, ni dovoljena vožnja z gorskimi kolesi, motornimi kolesi, kolesi s pomožnim motorjem in drugimi vozili, razen v primeru, če je takšno vozilo namenjeno za oskrbo planinske kočice ali za reševanje ponesrečenega uporabnika ali če lastnik zemljišča, preko katerega poteka planinska pot, opravlja vožnje za lastne potrebe. Navedene planinske poti je tudi prepovedano uporabljati za jahanje in vodenje jezdnihih živali, razen v primeru, če je uporaba takih živali namenjena za oskrbo planinskih kočic ali za lastne potrebe lastnikov zemljišč, preko katerih poteka planinska pot.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka vožnja z vozili iz prejšnjega odstavka tudi ni dovoljena po planinskih poteh, ki potekajo po poljskih poteh ali gozdnih prometnicah, če je takšna vožnja prepovedana na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo. Če ležijo zemljišča, preko katerih poteka planinska pot, v območju, ki je varovano na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo, se lahko vožnje za oskrbo planinske kočice in vožnje lastnika zemljišč, preko katerega poteka planinska pot, za lastne potrebe izvajajo samo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja za poseg v naravo.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je ob upoštevanju omejitev iz prejšnjega odstavka vožnja z gorskimi kolesi dovoljena po planinski poti, ki jo določi minister, pristojen za šport, na predlog skrbnika planinske poti.

(4) S predpisom iz petega odstavka 6. člena tega zakona se podrobneje določi tudi način in pogoje za označevanje prepovedi in izjem uporabe planinskih poti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena.

(5) Po planinski poti se lahko izvede tek kot športna prireditev oziroma tekmovanje (v nadaljnjem besedilu: športni tek) samo v sodelovanju s skrbnikom takšne planinske poti.

(6) Če obsega športni tek tudi vožnjo z gorskimi kolesi, kot je triatlon in podobno, se lahko takšna tekma izvede po planinski poti samo, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in če se del planinske poti, po kateri poteka kolesarjenje, zapre za čas tekme, v primeru, če ležijo zemljišča, preko katerih poteka takšna planinska pot, v območju, ki je varovano na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, gozdarstvo ali lovstvo, pa mora organizator takšne tekme pridobiti tudi dovoljenje za poseg v naravo.

(7) Določbe tega člena ne veljajo v primeru vseh vrst voženj, ki so potrebne zaradi neposredno grozečih naravnih in drugih nesreč ali zato, da se preprečijo oziroma zmanjšajo njihove posledice ter med izrednim ali vojnimi stanjem.

20. člen (financiranje opravljanja skrbništva)

(1) Skrbniki so za vzdrževanje in označevanje planinskih poti v njihovi pristojnosti ter za zagotavljanje njihove nemotene in čim bolj varne uporabe upravičeni do nadomestila za materialne stroške opravljanja skrbništva.

(2) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka zagotavlja pristojna planinska zveza, in sicer iz:

1. proračunskih in drugih javnih sredstev, ki jih pridobi za namen svojega delovanja;
2. plačil za storitve, ki jih opravlja;
3. donacij, volil in daril gospodarskih in drugih subjektov oziroma sponzorjev;
4. drugih virov, pridobljenih v skladu z zakonom.

(3) Finančna sredstva za vzdrževanje in označevanje planinskih poti se lahko pridobijo iz državnega in občinskih proračunov na podlagi finančno ovrednotenega letnega programa dela pristojne planinske zveze, skladno s predpisi, ki urejajo sofinanciranje društev.

(4) Pristojna planinska zveza razporeja finančna sredstva, namenjena za nadomestilo iz prvega odstavka tega člena, posameznim skrbnikom sorazmerno v skladu s potrjenim programom dela iz tretjega odstavka tega člena, pri čemer se upošteva dolžina in kategorija planinskih poti, za katere skrbniki opravljajo skrbništvo ter obseg potrebnega vzdrževanja in označevanja takšnih planinskih poti in morebitne nove oziroma nadomestne gradnje.

(5) Način plačevanja nadomestila za skrbništvo ter za vzdrževanje in označevanje planinskih poti se podrobneje uredi s skrbniško pogodbo.

(6) Pristojna planinska zveza vodi finančna sredstva, namenjena za izplačevanje nadomestila za skrbništvo ter za vzdrževanje in označevanje planinskih poti na ločenem računu oziroma na posebnem stroškovnem mestu.

21. člen **(oprostitev plačila odškodnin in drugih prispevkov)**

Stroškov izdaje soglasij, kakor tudi nadomestil, prispevkov in drugih dajatev, ki so z zakonom predpisane pri graditvi objektov, se pri gradnji, vzdrževanju, označevanju in evidentiranju planinskih poti ne zaračunava.

22. člen **(nadzor)**

(1) Izvajanje določb tega zakona in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi nadzorujejo inšpektorji oziroma inšpektorice (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji), pristojne za ohranjanje narave, na gozdnih in kmetijskih površinah tudi inšpektorji, pristojni za gozdarstvo in kmetijstvo, vsak v skladu s svojimi pristojnostmi.

(2) Pristojni inšpektorji iz prejšnjega odstavka izrekajo globe v okviru razponov, predpisanih s tem zakonom.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko izvajanje določb tega zakona in podzakonskih aktov, izdanih na njegovi podlagi, nadzorujejo tudi naravovarstveni nadzorniki oziroma naravovarstvene nadzornice, v skladu s predpisi o ohranjanju narave.

23. člen **(nadzor nad finančnim poslovanjem)**

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo ter gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev, ki jih pristojna planinska zveza prejme za izvajanje svoje dejavnosti, opravlja računsko sodišče.

24. člen **(prekrški pravnih oseb)**

(1) Z globo od 3.500 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

1. ki v informacijskem gradivu o planinskih poteh, planinskih vodnikih ter na turističnih informacijskih tablah in zemljevidih, kjer so označene planinske poti, ne zapiše opozorila, da uporabniki uporabljajo planinske poti na lastno odgovornost ali takšnega opozorila ne zapiše v slovenskem jeziku ter v najmanj treh drugih uradnih jezikih Evropske unije (tretji odstavek 5. člena);
2. ki omejuje dostop na planinsko pot ali poškoduje, odstrani ali uniči markacije, usmerjevalne table, skrinjice in varovalno opremo in druge oznake na njej ali ne poskrbi za njihovo ustrezno nadomestitev (7. člen);
3. ki v informacijskem gradivu o planinskih poteh, planinskih vodnikih ter na turističnih informacijskih tablah in zemljevidih, kjer so označene planinske poti, ne označi njihove kategorije (prvi odstavek 8. člena);
4. ki gradi novo planinsko pot v nasprotju s 15. členom;
5. ki na planinski poti postavlja ovire ali zapore, pa takšne zapore oziroma ovire niso potrebne zaradi paše domačih živali (prvi odstavek 16. člena);
6. ki ravna v nasprotju z določbami 19. člena.

(2) Z globo od 300 do 1.200 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

25. člen **(prekrški fizičnih oseb)**

Z globo od 100 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik:

1. ki uporablja planinsko pot tako, da se na zemljiščih, preko katerih poteka ali na favni in flori ter drugih nepremičninah ob njej dela škoda ali ogroža druge uporabnike (četrti odstavek 3. člena);
2. ki omejuje dostop na planinsko pot ali poškoduje, odstrani ali uniči markacije, usmerjevalne table, skrinjice in varovalno opremo in druge oznake na njej ali ne poskrbi za njihovo ustrezno nadomestitev (7. člen);
3. ki na planinski poti postavlja ovire ali zapore, pa takšne zapore oziroma ovire niso potrebne zaradi paše domačih živali (prvi odstavek 16. člena);
4. ki ravna v nasprotju z določbami 19. člena.

26. člen **(prekrški skrbnikov)**

(1) Z globo od 500 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki nastopa kot skrbnik:

1. ki pri vzdrževanju planinske poti in risanju markacij, postavljanju usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme ravna v nasprotju s petim odstavkom 3. člena;
2. ki ne pridobi soglasja lastnika nepremičnine za risanje markacij, postavljanje usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme (tretji odstavek 6. člena);
3. ki gradi novo planinsko pot v nasprotju s 15. členom;

4. ki ne zapre planinske poti, čeprav je postala nevarna za uporabnike zaradi sprememb v naravi oziroma poškodovane varovalne opreme ali v času, ko se moti življenjske cikle živali (drugi odstavek 16. člena);
5. ki ne poskrbi za sanacijo planinske poti skladno s petim odstavkom 16. člena.

(2) Z globo od 100 do 500 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki nastopa kot skrbnik in stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo iz prejšnjega odstavka se kaznuje tudi fizična oseba, ki nastopa kot skrbnik in stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

27. člen

(rok za izdajo izvršilnih predpisov)

(1) Vlada izda predpis iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Predpis iz petega odstavka 6. člena, ki ureja tudi vsebine iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona, predpis iz drugega odstavka 8. člena in predpis iz drugega odstavka 13. člena, ki ureja tudi vsebine iz sedmega odstavka 16. člena tega zakona, izda minister, pristojen za prostor, v devetih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(3) Predpis iz tretjega odstavka 8. člena in predpis iz drugega odstavka 12. člena tega zakona izda minister, pristojen za šport, v devetih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

28. člen

(evidentiranje podatkov o vrsti rabe zemljišč, preko katerih potekajo planinske poti, v prehodnem obdobju)

Če pristojna planinska zveza vloži na pristojni geodetski organ zahtevo, da se trasa planinske poti in njena površina evidentira v zemljiškem katastru z dejansko rabo neplodno zemljišče, v obdobju, ko se v zemljiškem katastru v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, še vodijo podatki o vrstah rabe zemljišč, pristojni geodetski organ po uradni dolžnosti, ne glede na določbe tretjega odstavka 160. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin (Uradni list RS, št. 47/06), na podlagi dokazil iz tretjega odstavka 4. člena tega zakona spremeni tudi podatke o vrsti rabe zemljišč, preko katerih poteka planinska pot ter evidentira traso planinske poti in njeno površino kot nerodovito zemljišče, ter o tem obvesti lastnika oziroma lastnike zemljišč, preko katerih poteka planinska pot, in pristojno planinsko zvezo.

29. člen

(rok za vzpostavitev evidence planinskih poti)

Pristojna planinska zveza posreduje podatke, potrebne za vzpostavitev evidence o planinskih poteh, ministrstvu, pristojnemu za prostor, najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi predpisa iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona.

30. člen

(rok za uskladitev markacij ter usmerjevalnih in drugih informacijskih tabel)

(1) Oblika in barva obstoječih markacij ter obstoječe usmerjevalne table in oznake, ki so namenjene informiranju uporabnikov o planinski poti in njeni zahtevnosti ter olajšanju orientacije, vključno z obstoječimi skrinjicami z vpisnimi knjigami in žigi je potrebno uskladiti z določbami tega zakona najpozneje v petih letih po uveljavitvi predpisa iz četrtega odstavka 6. člena tega zakona.

(2) Obstoječe turistične informacijske table, kjer so označene planinske poti, je potrebno dopolniti z opozorilom iz tretjega odstavka 5. člena tega zakona najpozneje v enem letu po uveljavitvi predpisa iz petega odstavka 6. člena tega zakona.

(3) Obstoječe turistične informacijske table, kjer so označene planinske poti, je potrebno dopolniti s kategorizacijo planinskih poti in z navedbami o njihovih skrbnikih najpozneje v petih letih po uveljavitvi predpisa iz drugega odstavka 8. člena tega zakona.

31. člen

(rok za uskladitev skrbnikov in skrbniških pogodb)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona se šteje, da so skrbniki tista planinska društva oziroma pravne in fizične osebe, ki naloge vzdrževanja in označevanja planinskih poti opravljajo na dan uveljavitve tega zakona.

(2) Pristojna planinska zveza in skrbniki morajo skleniti oziroma uskladiti obstoječe skrbniške pogodbe v skladu z določbami 12. člena tega zakona najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi predpisa iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona, vendar pred posredovanjem podatkov, potrebnih za vzpostavitev evidence planinskih poti, ministrstvu, pristojnemu za prostor, skladno s 29. členom tega zakona, v nasprotnem primeru pa takšnim planinskim društvom oziroma pravnimi in fizičnim osebam iz prejšnjega odstavka preneha status skrbnika.

32. člen

(dosedanji markacisti)

Ne glede na določbo drugega odstavka 12. člena tega zakona se šteje, da izpolnjuje pogoje za markacista tudi tista fizična oseba, ki pred uveljavitvijo predpisa iz drugega odstavka 12. člena tega zakona uspešno opravi preizkus usposobljenosti s področja vzdrževanja planinskih poti in njihovega označevanja z risanjem markacij, postavljanjem usmerjevalnih tabel, skrinjic in varovalne opreme po programu, ki ga je dne 31. avgusta 2004 potrdil Strokovni svet Republike Slovenije za šport.

33. člen

(začetek veljavnosti)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določba prvega odstavka 19. člena tega zakona začne, v delu, ki se nanaša na vožnjo z gorskimi kolesi, veljati eno leto po uveljavitvi predpisa iz drugega odstavka 8. člena tega zakona.

